

saaledes som det nu er blevet benyttet, til at rejse en radikal Grundlovskamp; det danske Folk havde utvivlsomt gjort bedre i at staa samlet og enigt om at gennemføre de Ændringer, som er nødvendige for, at Sammenslutningen politisk kan finde Sted mellem de sønderjydske Landsdele og det øvrige Danmark. Det havde set nok saa godt ud, forekommer det mig, overfor Verden, ikke mindst overfor Sønderjylland, om vi havde staaet som et enigt Folk, i Stedet for at nu Regeringen og dens Partier vil rejse en Grundlovs- og Forfatningskamp, hvor vi altsaa staa i to Partier. Og hvorledes i al Verden vil de bære sig ad? Der er kun een eneste Udvej til at faa en anden Affattelse af Grundlovens Bestemmelser, den, at de kan vinde af de andre Partier, enten det konservative Folkeparti eller Venstre, ellers maa de sige som saa: Ja, vi har ønsket noget mere, men vi kan ikke faa mere. Og synes de, at vi handler uforvarsligt, kan de jo spørge Vælgerne. De kan jo prøve at opløse Rigsdagen og spørge Vælgerne, om de virkelig er til Sinds at faa indført saadanne radikale Forandringer i Grundlov og Valglov Den ærede Ordfører (Slengerik) ryster paa Hovedet, det synes han ikke om, og det kan jeg godt forstaa, men saa kan det ikke nytte ham at sige, at han har foreslaaet en 3-aarig Valgperiode i Stedet for 4-aarig. Det ærede Medlem vil altsaa trøste os med, at kan vi ikke blive enige, vil Regeringen kun sidde et Aar til — og vi har jo 2 Aar tilbage. Hvis det ikke er hans Hensigt at gøre det gældende, ved jeg ikke, hvorfor han siger noget saadant, for vil man have en Valgperiode forkortet, har man for Folketingets Vedkommende den lette Udvej at prøve en Opløsning. Jeg forstaaer ikke, hvorfor de Herrer ikke har gjort det. De havde staaet nok saa stærkt i denne Kamp, hvis de havde haft Flertallet af Vælgerne i Ryggen ved et Opløsningsvalg paa disse Spørgsmaal. Det har de ikke, og jeg paastaar, at hverken Regeringen eller Rigsdagen har nogen af Vælgerne givet Fuldmagt og Bemyndigelse til at indføre saa gennemgribende Ændringer baade i Grundlov og i Valglov, da Vælgerne ikke har været spurgt.

Jeg anbefaler derfor mine Meningsfæller at stemme for Venstres Indstilling, og jeg trøster mig til, at det er en Indstilling, der er forsvarlig, og som det langt overvejende Flertal af vort Lands Befolkning ønsker vedtaget. At gaa til en saa lav Valgretsalders for Folketingsvalg som

21 Aar eller rykke Valgretsalders for Landstinget ned til 25 Aar, er et Standpunkt, som jeg ikke tror vil finde Medhold i den danske Befolkning, og derfor vil vi ikke være med dertil.

Jeg anbefaler hermed Venstres Indstilling.

Borgbjerg: Hovedindholdet af den sidste ærede Talers (Klaus Berntsen) Foredrag var dette, at han bebrejdede de Radikale og os, at vi havde benyttet eller vilde benytte en Løjlighed, sagde han, til at gennemføre socialistiske og radikale Ændringer i Grundloven. Socialistiske og radikale Ændringer. Jeg ved ikke, om man kan kalde de Ændringsforslag, Socialdemokrater og Radikale her er enedes om paa ny at indstille til det høje Tings Vedtagelse, for socialistiske. Socialdemokratiet havde i det Udvalg, der blev nedsat efter Forslagets første Behandling, Løjlighed til at fremsætte sine programmæssige Krav til en Grundlov, der var langt videregaaende end dem, der her er Tale om, men for øvrigt vilde man vel ikke en Gang med Rette kunne kalde disse Krav socialistiske, men kun helt igennem demokratiske. Socialisme er jo noget, der i første Linie vedrører Samfundsordningen og ikke den politiske Form. Det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) kaldte altsaa de Krav, der her stilles, for socialistiske og radikale. Hvis det er rigtigt, at de er det, saa er man kommet langt i Retning af Socialisme rundt omkring i Verden. Saa er man kommet til Socialisme i England, i Amerika, i Tyskland, i Østrig, i Svejts og i en hel Række andre Lande, saa er Socialisme paa dette Punkt indført de fleste Steder i Verden, og Danmark er et af de faa Lande, der endnu ikke er gaaet til Socialisme paa dette Punkt. Nej, det er virkelig demokratiske Ønsker og Krav, der her er stillede, ikke i særlig Grad socialistiske eller radikale; det er i Virkeligheden gamle Venstrekrav.

Der var en Gang et Parti, der hed Det forenede Venstre. Det blev dannet for saadan noget som 50 Aar siden og skrev sig et demokratisk Program om Ændringer i Forfatningen — det ærede Medlem fra Assens har selv tilhørt det Parti —, og i dette Program stod der: Kravet om borgerlig og politisk Frihed og Lighed, fuldt ud gennemført. Nu tænker jeg mig, at Venstre en Gang i Slutningen af Halvfjerdserne eller i Midten af Firserne havde staaet saadan, at der havde tilbudt sig en